

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2021. NOVEMBER 2.

1. A Bundestag alakuló ülése és az új elnökség

Október 27-én, kedden került sor a 20. német Bundestag első alakuló ülésére. Az [alakuló ülés](#) a szövetségi parlament első ülése az új jogalkotási időszak kezdetén. A Bundestag alakuló ülésén a képviselők azért gyűlnek össze, hogy megválasszák a Bundestag elnökét, az elnök helyetteseit és a jegyzőkönyv-vezetőket, valamint elfogadják a házszabályt, a parlament jogszerű működését garantáló eljárási szabályzatról szóló határozatot. A német Alaptörvény 39. cikke szerint az újonnan megválasztott szövetségi parlamentnek legkésőbb harminc nappal a választást követően össze kell ülnie alakuló ülésére. Az ülés délelőtt 11 órakor kezdődött, előtte 8.30-tól közös istentisztelet zajlott a berlini Szent Mária templomban. Ha az Uniópártok (CDU/CSU) nyerték volna a választást, Wolfgang Schäuble maradhatott volna a szövetségi parlament elnöke. Így azonban csupán a megnyitó beszéd erejéig volt kitüntetett szerepben. A tisztség a hagyomány és az előírások szerint mindig a legerősebb frakcióhoz kerül, így a 20. Bundestag esetén az SPD delegálja az új elnököt. Az SPD Bärbel Bas képviselőasszonyt jelölte erre a pozícióra, aki el is fogadta azt, és a parlament nagy többséggel megválasztotta őt. Bas a német szövetségi parlament történetének harmadik női elnöke, elődei Annemarie Renger (SPD) és Rita Süssmuth (CDU) voltak. [Bärbel Bas](#) 20 éves korában lépett be az SPD-be, ismertségre lakhelyén, Duisburgban tett szert, mint helyi politikus, majd rövid időn belül bekerült a nagy múltú duisburgi SPD-alkerület vezetésébe. A szociáldemokrata politikus 2009 óta rendelkezik szövetségi parlamenti mandátummal. A Bundestag Egészségügyi Bizottságának tagjaként és a Bizottság parlamenti ügyvivőjeként pártokon átívelő tapasztalatokat szerzett, szakmailag jól felkészült előadó, beszédeit tényekre alapozza. Sokan úgy vélekednek, hogy Norbert Lammert és Wolfgang Schäuble utódjaként nem lesz könnyű dolga megtalálni saját útját a szövetségi parlament új elnökeként.

Az alelnöki pozíció betöltésében is történt némi változás. Az SPD frakció és az Uniópártok új jelölteket állítottak: Aydan Özuguz és Yvonne Magwas személyében. A másik három alelnök személye változatlan maradt: a Zöldektől Claudia Roth, a Balpárt részéről Petra Pau, az FDP részéről Wolfgang Kubicki. Az Uniópártoknál nagy volt a verseny az alelnöki pozícióért, és csak hétfőn született meg végül a kompromisszumos döntés. Monika Gütters kulturális ügyekért felelős államminiszter, Annette Widman-Mauz integrációs biztos, Michael Grosse-Böhmer korábbi parlamenti államtitkár és Hans-Peter Friedrich, a felső-frankföldi CSU korábbi alelnöke is érdeklődtek a pozíció iránt.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

2. A Bundestag korelnöke körüli kérdések

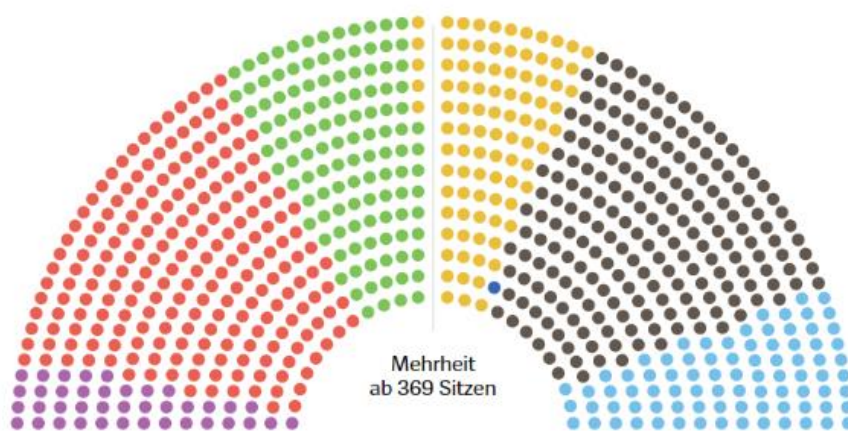
Az előző jogalkotási időszak kezdetekor megváltoztatott házszabály értelmében a Bundestag korelnöke – a fent említett Wolfgang Schäuble – nyithatta meg a Bundestag alakuló ülését. Ez rendhagyó eset, hiszen Schäuble 79 évével nem a legidősebb a jelenleg mandátummal rendelkező képviselők közül. A legidősebb politikus a 80 éves Alexander Gauland, az Alternatíva Németországért (AfD) párt tagja. Gauland azért nem nyithatta meg tényleges korelnökként az alakuló ülést, mert amikor 2017-ben az AfD bejutott a Bundestagba,

megváltoztatták a korelnökségre vonatkozó szabályt. Azóta nem az életkor a döntő, hanem az, hogy ki van leghosszabb ideje a parlamentben. Schäuble 1972-ben került be először a német parlamentbe, az ő hivatali idejét egyetlen másik képviselő sem közelíti meg. Érdekes, hogy a 2017-ben hozott új szabály előtt a [13. Bundestag alakuló ülését](#) 1994 novemberében, az 1990 és 2007 között létező Demokratikus Szocializmus (PDS) párt képviselője, Stefan Heym nyitotta meg, akinek megnyitóját az Uniópártok (CDU/CSU) képviselőinek részéről taps helyett csend követte.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

3. A 20. Bundestag ülésrendje és összetétele

Már az alakuló ülés előtt hallhatunk a sajtóban arról, hogy az FDP nem akar a továbbiakban az AfD mellett helyet foglalni a szövetségi parlamentben, hanem a plenáris ülésterem közepén szeretne helyet kapni. Ez az óhaj maga után vonta, hogy az Uniópártoknak (CDU/CSU) is meg kell változtatniuk a helyüket. Az FDP szándéka a helyválttatás kapcsán ugyanis szimbolikusan jelezni szeretné, hogy a közép felé mozdulna, ahova saját magát pozicionálja. Az alakuló ülés előtt az Uniópártok frakciójának vezetősége erős kritikával illette az FDP elképzelését, és világosan elmondták, nem szeretnének helyet cserélni és szakítani a hagyomány szerint demokratikusan legitimált ülésrenddel. A [Balpárt támogatja](#) az FDP javaslatát. A változtatásról még nem született döntés, azonban ha a csere mégis megtörténik, az AfD mellé az Uniópártok kerülnek, így a Kereszténydemokrata Unió és a Keresztényszociális Unió szimbolikusan jobbra tolódik, míg az FDP a politikai közép jobb oldalán helyezkedik majd el.

Forrás: Spiegel.de

A 20. Bundestag összesen 736 képviselőből áll, és a képviselők fiatalabbak, mint az előző ciklusban helyet foglalók. Míg 2017-ben csupán 12 képviselő volt 30 év alatt, 2021-ben a számuk 50-re emelkedett, az átlagéletkor így 47,3 év. A [nők aránya](#) is nagyobb 2021-ben, mint 2017-ben. A bejutott női képviselők száma 218-ról 256-ra nőtt, így a mandátummal rendelkezők 35%-a nő. A nők aránya a Zöldek frakcióján belül a legnagyobb, 59%, míg az AfD-nél 13%-kal a legkisebb. Az SPD frakció képviselőinek 42%-a nő, az FDP frakciónak 24%-a, a CDU/CSU frakciónak 23%-a. A szakmai sokszínűség azonban hiányzik a jelenleg jogalkotási munkáját elkezdő szövetségi parlamentből. A képviselők 72%-a ügyvéd, adótanácsadó, könyvelő vagy pénzügyi tanácsadó; a második legnagyobb foglalkoztatási csoport, a képviselők 9%-a a bölcsészettudományok, a média és a kultúra területeiről

származik. 8% egészségügyi vagy szociális szakmával rendelkezik, és 3% eredetileg kézműves, kereskedő vagy gazdálkodási szakmából érkezik.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) vagy [ide](#). Az ülés megtekintéséhez [ide](#).

4. Koalíciós tárgyalások

Október 27-én, [szerdán elkezdődtek](#) az SPD, FDP és Zöldek vezette koalíciós tárgyalások. A kormánykoalíció felállításában érintett pártok ugyan már két hete kidolgoztak egy 12 oldalas, tárgyalási alapul szolgáló dokumentumot, de abban sok kérdést nyitva hagytak, és akadnak olyanok is, amelyek említésre sem kerültek. A tárgyalások 22 munkacsoportban kezdődtek el, különböző helyszíneken, időpontokban és témákban. A három pártot összesen 300-an képviselik a tárgyalások során. Úgy tűnik, már a folyamat elején düh és harag jelentkezik a pártok vezetői között. Az FDP párt főtitkára, Volker Wissing nem ért egyet Olaf Scholz és Robert Habeck kijelentéseivel. Ők az adók ügyében világosan kimondták véleményüket, miszerint az alacsony jövedelműek adócsökkentése a liberálisok által nem támogatott magas jövedelműekre vonatkozó adóemelésének bevezetése miatt hiúsulhat meg. További forrópontok, amelyek körül várhatóan nagy lesz a véleménykülönbség, a következők: klímavédelem, nyugdíjak, költségvetés.

Például tudjuk, hogy a pártok szerint a zöldáram kiépítésének folyamatát gyorsítani kell, azonban az még nem egyértelmű, hogy a megvalósítás módja hogyan fog kinézni. A szénből való kiszállási terv 2030-ig történő megvalósításáról nincs információnk. Az általános sebességkorlátozás sem látszik megvalósulni, ami nagy valószínűséggel a Zöldek elégedetlenségéhez vezethet. Bár a pénzügyek tekintetében az alakuló kormány nagy összegeket akar befektetni a klímavédelembe, digitalizációba és az oktatásba, azonban ezzel egyidőben az adósságfeket is be szeretnék tartani. Azt nem tudjuk, mindez hogyan működhet egyidőben. A szociális ügyek terén világos eddig, hogy a Hartz IV munkanélküliségi segély új állampolgársági jövedelemre lesz lecserélve, de az SPD és a Zöldek által ígérték – a szankciók és a szabályozó aggregátok megszüntetése – nem szerepelnek a dokumentumban. Nyugdíjak terén született megállapodás, ez azonban nem az FDP preferenciáit tükrözi: a nyugdíjszint 48%-os megőrzése és a nyugdíjkorhatár emelésének kizárása. A jövőbeli koalíciós partnerek megállapodtak, hogy 400.000 új lakást szeretnének építeni évente, viszont a lakbérplafont nem vezetnék be. Ennek legnagyobb támogatói a Zöldek.

Német nyelvű videóösszefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Hendrik Wüst Észak-Rajna-Vesztfália miniszterelnöke

Október 27-én, szerdán az eddigi észak-Rajna-vesztfáliai közlekedésügyi minisztert, Hendrik Wüstöt (CDU) tartományi miniszterelnökké választották. Wüst a 196 leadott érvényes szavazatból 103-at szerzett meg. Észak-Rajna-Vesztfáliában 2017 óta kormányoz a fekete-sárga – Uniópártok és FDP alkotta – kormánykoalíció, Wüst megválasztásával a folyamat nem fog megszakadni a következő négy évben sem. Hendrik Wüst Észak-Rajna-Vesztfália tizenkettedik tartományi miniszterelnöke. A hírek szerint Wüst nem akar nagyobb változásokat a tartományban, folytatná elődje, Armin Laschet politikáját. Wüst származását tekintve vesztfáliai; jogász és politikai pályafutását a helyi politikában 2000-ben kezdte el a Junge Unionnál, a CDU ifjúsági szervezeténél. 2005-ben került be a tartományi parlamentbe, 30 évével akkor a legfiatalabb politikusnak számított. 2006-ban a CDU észak-Rajna-vesztfáliai tartományi párt-főtitkára lett, Jürgen Rüttgens, a CDU akkori

tartományi elnökének jóvoltából. 2010-ben azonban vissza kellett lépnie a főtitkári pozícióból, amikor kiderült, hogy a CDU személyes találkozókat ajánlott fel Jürgen Rüttgenssel azoknak, akik a pártot pénzzel támogatták. Ezt követően az új fekete-sárga koalíció megalapításával Armin Laschet közlekedésügyi miniszternek választotta meg Wüstöt 2017-ben. Most, a 2021-es szövetségi parlamenti választások után Armin Laschetnek feltehetően azért is esett Hendrik Wüstre a választása, mert Észak-Rajna-Vesztfália alkotmánya kimondja: a miniszterelnök a tartományi parlament tagja kell, hogy legyen. Wüst mellett Ina Scharrenbach építésügyi miniszter és Herbert Reul belügyminiszter is pályáztak volna a tartományi miniszterelnöki posztra. Szintén az alkotmány értelmében, Wüstnek le kellett mondania a közlekedésügyi miniszteri posztról miniszterelnökké választása miatt. [Utódja](#) egy 44 éves politikus, Ina Brandes (CDU) lett, akit Wüst október 28-ai, múlt hét csütörtöki kinevezése előtt két nappal kért fel a pozícióra. Brandes politikatudomány, történelem és angol irodalom szakokon fejezte be egyetemi tanulmányait, majd az alsó-szászországi CDU frakcióban kezdett el dolgozni tanácsadóként. Ezt követően a svéd tulajdonban lévő Sweco nemzetközi szinten jelen lévő, tervezéssel foglalkozó nagyvállalatnál dolgozott egészen 2020 végéig, Németországért felelős ügyvezető igazgatóként. A cég közlekedési projekteket valósít meg Németországban, többek között Észak-Rajna-Vesztfáliában is. Ina Brandes közlekedésügyi miniszterként „*jobb, biztonságosabb és tisztább lehetőségeket*” szeretne kínálni Észak-Rajna-Vesztfáliában, ahol sokan laknak, sokan ingáznak, és ahol Németország-szerte a legnagyobb számban jelentkezik torlódás az utakon.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Elkezdődtek a tárgyalások a CDU elnökségének újraválasztásáról

A CDU területi és választókerületi elnökei október 30-án, szombaton Berlinben találkoztak, hogy megvitassák a párt jövőjét. A párt a német szövetségi választásokon történelmi vereséget szenvedett el, majd ezt követően Armin Laschet, a párt elnöke bejelentette lemondását. A szombati gyűlés alkalmával a választókerületek elnökei túlnyomó többséggel megegyeztek abban, hogy a pártvezetés megválasztását ezentúl a párttagok bevonásával bonyolítják majd le – nyilatkozta Paul Ziemiak, a CDU főtitkára a találkozót követően. Ziemiak a következőkben javaslatot fog tenni az elnökség felé, hogyan folytassák le a választást, mivel ez a folyamat a CDU alapszabályának módosítását is megköveteli. A CDU elnöksége a mai napon november 2-án kedden ismét összeül, hogy további részleteket beszéljen át.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

A mai tárgyalás eredményeként kiderült, hogy Armin Laschet utódja a 2022. január 21-én és 22-én tartandó 34. CDU pártkongresszus során kerül majd megválasztásra a CDU összes, azaz kb. 400.000 tagjának megkérdezésével. Az elnökség többi tagját szintén a tagok fogják választani, levélszavazás útján. November 15-ig minden párttag megkapja az információt a szavazásról, december elejéig a szavazólapok is kiküldésre kerülnek. A szavazás december 3-án kezdődik majd, hogy december 17-én már ki lehessen hirdetni az eredményt. Ha szükséges lesz egy második forduló, a szavazólapokat december 29-ig kell majd újra kiküldeni, hogy január 14-ig legyen eredmény. A tartományi CDU elnökségek tagjai közül sokan úgy vélekednek, nem szabadna januárig várni a pártkongresszussal és már ebben az évben meg kellene tartani azt. Eddig egyetlen vezető CDU-s politikus sem jelentette be, hogy

jelöltetné magát a pártelnöki posztra. A hírek szerint sokan úgy gondolják, hogy Friedrich Merz, Norbert Röttgen és Jens Spahn jelöltségei jöhetnek majd biztosan szóba. Rajtuk kívül esélyesnek tartják, hogy Carsten Linnemann gazdaságpolitikus és Ralph Brinkhaus az Uniópártok frakcióvezetője is jelentkezik majd a pozícióért. A CDU szavazói bázisa a mai [adatok alapján](#) 36%-kal támogatná Friedrich Merzet, 25%-kal Norbert Röttgent és 14%-kal Jens Spahnt.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Német külpolitika: Merre tovább a következő négy évben? címmel kerül megrendezésre november 8-án jövő héten hétfőn Prof. Dr. Ulrich SCHLIE történész és vendégoktatónk előadása. Egy pódiumbeszélgetés során arra keressük majd a válaszokat, hogy miképp alakulhat Németország külpolitikája azt követően, hogy a 16 éven át regnáló kancellárt, Angela Merkelt feltehetően a szociáldemokrata Olaf Scholz váltja majd.

További információért és regisztrációért kattintson [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Sikerrel zárult a Magyar-Német Intézet országos előadássorozatának harmadik, egyben utolsó hete. 2021. szeptember 28-án kezdetét vette az MCC Magyar-Német Intézetének *Merre tovább Németország?* című országos rendezvénysorozata, amelynek keretein belül az MCC-nél oktató német vendégprofesszorok ellátogatnak az Alapítvány vidéki központjaiba, hogy ott tartsanak előadást a német parlamenti választás témájáról.

A rendezvénysorozatról írt beszámoló elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló:

Megalakult a Bundestag, de csak két dolog biztos címmel jelent meg október 26-án, múlt héten kedden Dr. BAUER Bencével készült interjú a Bundestag alakuló ülése után a német szövetségi kormány megalakításáról.

Az interjú elolvasásához kattintson az [Inforstart.hu oldalra](#).

Az 1956-os magyar forradalom két győzelme címmel jelent meg október 23-án, múlt hét szombaton, Prof. Dr. K. LENGYEL Zsolt vendégoktatónk véleménycikke az 1956-os forradalomra és szabadságharcra emlékezve.

A cikk elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Németország: Szélsőségesen balliberális programot hoz az új koalíció? címmel adott interjút Dr. BAUER Bence az Ultrahang rádióknak október 21-én, csütörtökön.

Az interjú meghallgatásához kattintson az [Ultrahang Youtube oldalára](#)

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért
Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatárs: Darkó Tünde Tímea B.A. és Juhász Kristóf
szakmai gyakornok

Székhely: 1016 Budapest, Somlói út 49-53.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magynemetintezet.hu